وزارت کشور

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

شیوه نامه تبصره ۲ ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها در خصوص ذخیره سازی و جمع‌آوری جزء ویژه پسماند عادی

بهار ۱۴۰۳

کارگروه تدوین و بررسی شیوه نامه تبصره ۲ ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها در خصوص ذخیره سازی و جمع آوری جزء ویژه پسماند عادی

اعضای گروه تهیه و تدوین شیوه نامه:

- مسعود احمدی - مدیرکل دفتر محیط زیست و خدمات شهری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
- ساسان سامی - رئیس گروه محیط زیست شهری دفتر محیط زیست و خدمات شهری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
- هومن غلامپور ارباستان – کارشناس مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی
- سعید مرادی کیا – مدیرگروه آموزش‌های شهروندی سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران
- روح اله محمود خانی - کارشناس دفتر محیط زیست و خدمات شهری سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
- حسین شریفی نژاد - معاون سازمان مدیریت پسماند شهرداری قم

اعضای گروه بررسی شیوه نامه:

- سید عبدا.. میر ابراهیمی - مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری قم
- سید علی رضوی – مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری مشهد
- غلامرضا ساکتی - مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری اصفهان
- روح اله خوشبخت – معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری شیراز
- مهدی خادم ثامنی – مدیر کل دفتر مدیریت پسماند سازمان حفاظت محیط زیست کشور
- رضا نقوی – مشاور مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران
- سکینه بدرلو معاون اجتماعی و فرهنگی سازمان مدیریت پسماندشهرداری تهران

آدرس: تهران، خیابان کارگر شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، نبش کوچه میر، سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، دفتر محیط زیست و خدمات شهری

تلفن: ۶۳۹۰۱۰۱۴ - ۰۲۱

نمابر: ۶۳۹۰۱۲۱۲ – ۰۲۱

بسم الله الرحمن الرحیم

شیوه نامه تبصره ۲ ماده (۴) آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها در خصوص ذخیره سازی و جمع‌آوری جزء ویژه پسماند عادی

این شیوه نامه در جهت اجرای قانون مدیریت پسماندها و تبصره ۲ ماده (۴) آیین نامه اجرایی آن و نیز به منظور حفظ محیط زیست کشور از آثار زیانبار تولید پسماندهای شهری و عدم مدیریت صحیح و بهداشتی ذخیره سازی، جمع‌آوری و دفع پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی (خانگی) تدوین شده است. شهرداری ها و دهیاری های کشور موظفند در برنامه راهبردی مدیریت پسماند عادی نسبت به پیش بینی اجزای آن و ایجاد بستر اجرای مناسب در سطح شهرها و روستاهای کشور اقدام نمایند.

۱- مقدمه

این شیوه نامه در جهت اجرای قانون مدیریت پسماندها و تبصره ۲ ماده (۴) آیین‌نامه اجرایی آن و نیز به منظور حفظ محیط زیست کشور از آثار زیانبار تولید پسماندهای شهری و عدم مدیریت صحیح و بهداشتی ذخیره سازی و جمع‌آوری پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی (خانگی) تدوین شده است.

مدیریت های اجرایی پسماند موظفند نسبت به رعایت هرچه بیشتر این شیوه نامه و ایجاد بستر اجرایی مناسب درسطح کشور اقدام نمایند.

۲- هدف

هدف از تدوین این شیوه نامه، ارائه روش آموزش و آگاهی رسانی، مدیریت صحیح، ذخیره سازی، جمع‌آوری و دفع پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی (خانگی) و ایجاد بستر مناسب برای دفع اصولی جزء ویژه پسماند عادی (خانگی) با توجه به مسائل زیست‌محیطی و بهداشتی است.

۳- دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این شیوه نامه، در کلیه محدوده های شهری و روستایی کشور با توجه به اولویتهای زیر میباشد:

مراکز تولید انبوه پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی شامل:

- مجتمع های تجاری و اداری
- مراکز تولید محصولات کشاورزی
- مراکز آموزشی مانند مدارس، دانشگاهها، آموزشگاهها
- مجتمع های مسکونی
- خانوارها و منازل مسکونی

۴- تعاریف

در این شیوه نامه علاوه بر اصطلاحات و تعاریف مندرج در قانون مدیریت پسماندها و آیین نامه اجرایی آن، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار رفته است:

مدیریت اجرایی پسماند:شخصیت حقیقی یا حقوقی است که مسؤول برنامه‌ریزی، ساماندهی، مراقبت و عملیات اجرایی مربوط به تولید، جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، جداسازی، حمل ونقل، بازیافت، پردازش و دفع پسماندها و همچنین‌آموزش و اطلاع رسانی در این زمینه می‌باشد.

پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی: به کلیه پسماندهای عادی و کشاورزی گفته میشود که به دلیل بالا بودن حداقل، یکی از خواص خطرناک، از قبیل سمیت، بیماری زایی، قابلیت انفجار یا اشتعال، خورندگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز داشته باشد.

مواد سمی:

معیار سمیت در شیوه نامه حاضر فهرست ارائه شده در جدول (۲) در "دستورالعمل تعیین حدود تشخص و تبدیل پسماندهای ویژه و عادی به یکدیگر و طبقه‌بندی پسماندها" مصوب سی ششمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ شورای عالی حفاظت محیط زیست می باشد.

قابلیت انفجار و اشتعال:

پسماندی است که یکی از خصوصیات زیر را داشته باشد

۱. با واکنش خود به خودی شیمیایی، تولید گاز با حرارت، فشار و سرعت بالا می کند،
۲. به راحتی قابل احتراق هستند و یا می توانند از طریق اصطکاک باعث ایجاد آتش سوزی شوند،

قابلیت احتراق

- با فلش پوینت کمتر از ۶۰ درجه سانتیگراد یا ۱۴۰ درجه فارنهایت
- محلول آبی حاوی بیش از ٪۲۴ الکل

۳. با افزایش درجه حرارت در تماس با هوا آتش می گیرد
۴. در واکنش با آب باعث اشتعال خود به خودی و انتشار گازهای قابل اشتعال می گردند
۵. لزوما قابل احتراق نیستند ولی با تولید اکسیژن، باعث یا دخیل در احتراق مواد دیگر می شوند (پسماندهای حاوی مواد شیمیایی اکسید کننده).
۶. پسماندهای آلی که حاوی ساختار پیوند دوگانه بین دو اتم اکسیژن بوده و از لحاظ حرارتی ناپایدار هستند و ممکن است واکنش گرمازای خودبه خودی دهند (پسماندهای حاوی پراکسید آلی).

خورندگی:

خصوصیت پسماندهایی که در اثر واکنش شیمیایی در تماس با بافت های زنده باعث آسیب شدید می شوند و یا در صورت نشت می توانند باعث آسیب جدی ویا تخریب سایرکالاها و یا وسیله یا ظروف حمل و نقل شوند. در جایی که داده های تست خوردگی قابل دسترس نیست می توان بر اساس موارد ذیل عمل نمود:

- محلول آبی با pH<۲ و یا pH>۱۲
- در فولاد با سرعت ۶/۳۵ میلیمتر در سال در دمای ۵۵ سانتی گراد خوردگی ایجاد می کند.

بیماری زایی:

منطبق بر ضوابط و روش های اجرایی مدیریت پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته

مخزن:

ظرف ذخیره سازی موقت پسماند که میتواند از هر جنسی (پلاستیکی یا فلزی) انتخاب شود.

مراکز دریافت پسماند:

مراکزی که در آن پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی دریافت و ذخیره سازی میشود.

پیمانکار جزء ویژه پسماند عادی:

فردی حقیقی یا حقوقی است که طی قراردادی یکی یا همه فعالیت های آموزش، جمع‌آوری و دفع پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی به او واگذار شده است.

مخازن ایمن:

کلیه پسماندهای تیز و برنده باید در ظروف (Safety Box) جمع‌آوری و نگهداری شود که این ظروف باید دارای ویژگی‌های زیر باشند:

الف ـ به آسانی سوراخ یا پاره نشوند.
ب ـ بتوان به آسانی درب آن را بست و مهر و موم کرد.
ج ـ دهانه ظرف باید به اندازه‌ای باشد که بتوان پسماند را بدون اعمال فشار دست، در ظروف انداخت و خارج کردن آن‌ها از ظرف ممکن نباشد.
د ـ دیواره‌های ظرف نفوذناپذیر باشد و سیالات نتوانند از آن خارج شوند.
ه ـ پس از بستن درب، از عدم خروج مواد از آن اطمینان حاصل شود.
ز ـ حمل و نقل ظرف آسان و راحت باشد.

۵- شناسایی پسماندهای ویژه

پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی شامل پسماندهای ویژه به شرح جدول شماره (۱) می باشد و حد تشخیص آن بر اساس مصوبه سی ششمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۳ شورای عالی حفاظت محیط زیست خواهد بود. فهرست پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی بطور سالیانه بر اساس پیشنهاد وزارت کشور و با هماهنگی سازمان قابل اصلاح خواهد بود.

۵-۱- طبقه‌بندی جزء ویژه پسماندهای عادی

جزء ویژه پسماندهای عادی در محدوده عملکرد این شیوه نامه با در نظرگرفتن تسهیل در مدیریت به هفت دسته تقسیم میشوند:

۱. تمیزکننده های خانگی
۲. محصولات مراقبت شخصی
۳. محصولات مصرفی در خودرو
۴. محصولات مصرفی در نقاشی
۵. آفت کش ها، علف کش ها و کودها
۶. پسماندهای عفونی و بیولوژیکی
۷. محصولات متفرقه

۶- ساماندهی ساختار اجرایی و تشکیلاتی جزء ویژه پسماندهای عادی

۶-۱- مدیریت های اجرایی پسماند

۶-۱-۱- مدیریتهای اجرایی پسماند موظف هستند که ادارات و پرسنل دائمی و کافی برای اعمال مدیریت و نظارت دقیق و مداوم بر نحوه آموزش، جمع‌آوری و دفع این مواد و محصولات را داشته باشد.

۶-۱-۲- مدیریت اجرایی پسماند موظف است تا تسهیلات و امکانات لازم را جهت جمع‌آوری تفکیک شده و ذخیره سازی پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی را از طریق سامانه های جمع‌آوری هوشمند پسماند خشک، غرفه های منتخب تحویل پسماندهای خشک و رویدادهای مناسبتی فراهم نماید.

۶-۱-۳- مدیریت اجرایی پسماند موظف اند بانک اطلاعاتی تولید و مدیریت جزء ویژه پسماندهای عادی را در سراسر کشور تهیه نماید.

۶-۱-۴- مدیریتهای اجرایی پسماند موظف هستند که با استفاده و رجوع به این شیوه نامه و دستورالعمل های سازمان حفاظت محیط زیست و کنوانسیون بازل، روشهای جمع‌آوری و حمل و نقل، بارنامه های مربوطه، مشخصات خودروها و کلیه مراحل و وسایل و دستگاههای مورد استفاده را در سامانه جامع مدیریت پسماند ثبت نماید.

۶-۱-۵- مدیریتهای اجرایی پسماند موظف هستند که با برگزاری برنامه های آموزشی، روشهای اجرایی و نظارتی جمع‌آوری و دفع این نوع از پسماندها را به تولیدکنندگان و پرسنل مدیریت اجرایی پسماند آموزش دهند.

۶-۱-۶- مدیریتهای اجرایی پسماند موظف هستند تا برنامه ریزی و تسهیلات لازم برای دفع این گونه از پسماندها را راساً و یا از طریق واگذاری به بخش خصوص دارای صلاحیت بر اساس رتبه بندی سازمان برنامه و بودجه فراهم نماید.

۶-۲- شرکتهای پیمانکار

۶-۲-۱- پیمانکاران باید دارای گرید و صلاحیت مرتبط از سازمان برنامه و بودجه باشند.

۶-۲-۲- پیمانکاران موظفند که از زمان تحویل گرفتن جزء ویژه پسماندهای عادی براساس بارنامه های مشخص، اطلاعات پسماندها را در سامانه جامع مدیریت پسماند ثبت نموده و گزارش های مربوطه در مورد آموزش و اطلاع رسانی، تفکیک، جمع‌آوری ، حمل و دفع این گونه از پسماندها را در قالب بانک اطلاعاتی ارائه نمایند.

۶-۲-۳- پیمانکاران موظفند دوره های آموزشی و کارگاه های مورد نیاز اعلام شده توسط مدیریت اجرایی پسماند را برای ذی نفعان و ذی ربطان ارائه نمایند.

۷- مسئولیتهای قانونی تعیین شده برای تولیدکنندگان و سایر سازمانها در قانون و آیین نامه اجرایی مدیریت پسماندها

ماده"۱۴" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: وزارت امور اقتصادی و دارایی باید از طریق گمرکات، از ورود کالاهایی که بر اساس فهرست اعلام شده از سوی سازمان ، دارای پسماند ویژه غیرمجاز می‌باشد جلوگیری نماید.

ماده"23" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: سازمان باید ضوابط زیست‌محیطی محل‌های دفع و دفن پسماندها اعم از ویژه وعادی راتعیین و به دستگاه‌های ذی‌ربط اعلام نماید.

ماده"۲۴" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: سازمان حسب مورد مرجع تشخیص حد تبدیل پسماند ویژه و عادی به یکدیگر بر اساس‌تعیین میزان و غلظت عامل خطرناک در پسماند می‌باشد.

ب) تولیدکننده‌ها، واردکننده‌ها و بسته‌بندی‌کننده‌ها

ماده"۱۵" قانون مدیریت پسماندها: تولیدکنندگان آن دسته از پسماندهایی که دارای یکی از ویژگی‌های پسماندهای ویژه نیز می‌باشند، موظفند با بهینه‌سازی فرآیند و بازیابی، پسماندهای خود را به حداقل برسانند و درمواردی که حدود مجاز در آیین‌نامه اجرایی این قانون پیش‌بینی‌شده است، در حد مجاز نگهدارند.

ماده"۱۲" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها:تولیدکنندگان و واردکنندگان اقلام مشروح زیر باید پسماند حاصل از کالاهای خود را بازیافت نمایند. در صورتی که نتوانند به این امر اقدام نمایند، باید برابر نیم در هزار ارزش کالارا همزمان با فروش و یا ورود به صندوق پرداخت نمایند. صندوق باید به نسبت بازیافت پسماند حاصل از هر یک از اقلام مزبور، مبالغ دریافتی را در اختیار واحدهای بازیافت کننده آن قلم از پسماند قرار دهد.

متخلفین به مجازاتهای تعیین شده در ماده (۱۶) قانون محکوم خواهند شد.

۱ - مواد پلیمری از قبیل پلاستیکها،PEP و لاستیک

۲- کالاهای شیشه ای، کریستال

۳- اشیای ساخته شده از فلزات ساده و آلیاژی

۴ - اشیای ساخته شده از چوب و نئوپان

۵- کالاهای ساخته شده از کاغذ و مقوا

۶- انواع روغنهای روانکار

۷- کالاهایی که حداقل از دو جزء شیشه، فلز، پلیمر، سلولز تشکیل شوند.

۸ - لوازم برقی و الکترونیکی

۹ - انواع مصالح ساختمانی از نوع کانی های غیر فلزی

تبصره ۱ـ واحدهای تولیدی که از مواد اولیه بازیافتی استفاده می کنند، به ازای استفاده از اینگونه مواد از پرداخت مبلغ تعیین شده معاف خواهند بود.

تبصره ۲ـ واحدهای تولیدی که محصولات خود را صادر می کنند و یا واردکنندگانی که کالای خود را مرجوع می کنند، به ازای میزان کالای صادر شده و یا مرجوعی، از پرداخت مبلغ تعیین شده معاف خواهند بود.

تبصره ۳ـ تجدیدنظر در اقلام و مبلغ مذکور حسب مورد پس از طرح در کارگروه ملی با پیشنهاد سازمان و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده"13" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: تولیدکنندگان، واردکنندگان و کسانی که مسئولیت بسته‌بندی مواد و محصولاتی که منجر به‌ایجاد پسماندهای ویژه می‌گردند(از جمله سموم و کودهای شیمیایی) باید نحوه استفاده، نگهداری، حمل ونقل و دفع پسماندهای حاصل از مصرف و نیز اشیاء و موارد آلوده شده به آن‌ها را پس از تأیید مراجع ذی‌ربط، بر روی بسته بندی درج نمایند.

ماده"19" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: تولیدکنندگان پسماندهای ویژه مندرج در جدول شماره (۱) ملزم به کاهش مقدار و یا شدت‌آلودگی پسماندها مطابق جدول مذکور بوده و باید پسماند تولیدی و ظرفیت فعالیت خود را در فرم‌های اظهارنامه ثبت و به سازمان گزارش نمایند.

ماده"20" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: کلیه تولیدکنندگان، واردکنندگان و توزیع کنندگان کالا و مواد باید مشخصات، مقدار و نحوه مدیریت پسماند ویژه خود را به شرح مندرج در اظهارنامه، به سازمان و دستگاه ذی ربط ارائه نمایند.

ماده "۱۲" ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای کشاورزی: تولیدکنندگان و واردکنندگان کود و سم موظفند :

الف- جنس ظروف مورد استفاده را به گونه ای انتخاب نمایند که با روش تصفیه یا امحائی که از سوی وزارت جهادکشاورزی با همکاری سازمان تهیه و اعلام می گردد مطابقت داشته باشد.

ب - از طریق سازوکارهای تشویقی و یا دریافت ودیعه نسبت به برگرداندن ظروف سم و کود مصرف شده و یا کود و سم های سنواتی و تاریخ گذشته اقدام نموده و نسبت به امحاء علمی متناسب با نوع پسماند مطابق ضوابط زیست‌محیطی اقدام نمایند.

ج) حمل و نقل‌کننده‌ها

ماده "۳۳" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: نقل و انتقال درون مرزی پسماندهای ویژه، تابع آیین‌نامه اجرایی حمل و نقل مواد خطرناک مصوب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده"۳۴" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که مبادرت به نقل و انتقال برون مرزی پسماندهای ویژه می‌نمایند باید مفاد کنوانسیون بازل را رعایت نموده و اطلاعات لازم را در اختیار سازمان (مرجع ملی کنوانسیون بازل) قرار دهند.

د) شهروندان

ماده "۱۱" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: کلیه مراکز تولیدکننده پسماندهای ویژه همچنین تولیدکنندگان جزء ویژه پسماند عادی (خانگی) باید نسبت به جداسازی پسماندهای ویژه از پسماندهای عادی در محل تولید اقدام نمایند.

تبصره "۱" ماده "۱۲" ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای کشاورزی: مصرف کنندگان و کشاورزان موظفند نسبت به تحویل ظروف سم و کود مصرف شده و کود و سم های مصرف نشده تاریخ گذشته و یا فاسد شده به توزیع کننده یا فروشنده و یا عاملین آنها اقدام نمایند.

ه) متخاطیان

ماده "۳۱" آیین‌نامه اجرایی مدیریت پسماندها: تخلیه‌کنندگان پسماندهای ویژه در اماکن غیرمجاز و همچنین خودروهای تخلیه کننده پسماندهای ویژه حسب مورد، به حداکثر مجازات‌های تعیین شده در مواد (۱۶) و (۲۰) قانون محکوم خواهند شد.

۸) اخذ بهای خدمات جزءویژه پسماند عادی:

مدیریت اجرای پسماندهای عادی می تواند بهای خدمات مدیریت اجرایی جزء ویژه پسماندهای عادی را مطابق دستورالعمل ابلاغی وزارت کشور که برحسب نوع پسماند تعیین می شود، موضوع ماده ۸ قانون مدیریت پسماندها محاسبه و از تولید کنندگان آن اخذ نمایند.

۹)دفع جزء ویژه پسماندهای عادی:

مدیریت اجرایی پسماندهای عادی باید تجهیزات پردازش و دفع جزءویژه پسماند عادی را با رعایت ضوابط و مقرارت موضوع ماده ۵ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها در محل های دفع مجاز تهیه و نسبت به پردازش و دفع این گونه پسماندها

اقدام نماید و یا طبق تبصره ذیل ماده ۷ قانون مدیریت پسماندها خدمات مربوط به پردازش و دفع پسماندهای عادی را به بخش خصوصی واگذار نماید.

تبصره: مدیریت اجرایی پسماندهای عادی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست، می تواند نسبت به فراهم نمودن تجهیزات پردازش و دفع پسماندهای ویژه و صنعتی را با رعایت موضوع ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها و تبصره ذیل ماده ۷ قانون مدیریت پسماند اقدام نماید.

جدول۱: فهرست پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

ردیف	نوع محصول	اقلام زیر مجموعه	علت قرار گیری در فهرست پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی
۱	**تمیزکننده های خانگی**	پودرهای پاک کننده زیر (ساینده)	خورنده
		آئروسل ها	قابل اشتعال
		آمونیاک یا تمیز کنندهای آمونیاکی	خورنده
		سفیدکننده های کلره	خورنده
		بازکننده های مجاری آب و فاضلاب	خورنده
		براق کننده های مبلمان	قابل اشتعال
		شیشه پاک کن ها	محرک
		داروهای تاریخ مصرف گذشته و استفاده نشده	سمی
		پاک کننده های اجاق گاز	خورنده
		براق کننده های کفش (واکس)	قابل اشتعال
		براق کننده های نقره	قابل اشتعال
		لکه برها	قابل اشتعال
		تمیزکننده های سطوح و سرامیک	خورنده
۲	**محصولات مراقبت شخصی**	لوسیون های مو (ژل مو)	سمی
		لاک ناخن و پاک کننده های آن	سمی
		شامپوها دارویی	سمی
		الکل ها و رقیق کننده ها	سمی و قابل اشتعال
۳	**محصولات مصرفی در خودرو**	ضدیخ	سمی
		روغن ترمز و جعبه دنده و هیدولیک	قابل اشتعال
		باتری ها	خورنده
		نفت سفید	قابل اشتعال
		بنزین	قابل اشتعال
		روغن سوخته	سمی و قابل اشتعال

۴	**محصولات مصرفی در نقاشی**	لعاب رنگ روغنی، لاتکس و آب رنگ	قابل اشتعال
		تینر و حلال های رنگ	قابل اشتعال
۵	**محصولات متفرقه**	باتری ها	خورنده
		لامپهای فلورسنت و کم مصرف	سمی
		کلر و اسیدهای مصرفی در استخر	خورنده
۶	**آفت کش ها، علف کش ها و کودها**	حشره کش ها باغی، کشنده مورچه و سوسک	سمی
		علف کش ها	سمی
		حشره کش های خانگی	سمی
۷	**پسماندهای عفونی و بیولوژیکی**	پسماندهای عفونی و بیولوژیکی تیز و برنده حاصل از مراقبتهای پزشکی خانگی	سمی

پیوست ۱

افشانه‌ها و اسپری‌ها

اسپری و افشانه‌ها در این شیوه‌نامه به انواع مختلف محصولات بسته‌بندی‌شده در ظروف تحت فشارغیر قابل پرشدن مجدد گفته می‌شود. این دسته از پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی به دو بخش ۱) گازهای موجود در اسپری و افشانه‌ها تحت فشار(شامل هالوژنها) حاوی ترکیبات خطرناک و ۲) گازهای موجود در اسپری و افشانه‌ها تحت فشار شامل سایر گازها بغیر از مورد اول هستند.

اقدامات الزامی

مستندسازی

۱- تهیه فهرست ظروف یا مخازن افشانه‌ها و اسپری‌ها موجود در غرفه جمع‌آوری یا اپلیکیشن‌ها
۲- ثبت نتایج بازرسی‌ها و پایش‌های دوره‌ای

ذخیره‌سازی و انبارش

۱- اسپری‌ها و افشانه‌ها باید در داخل قفسه، سبد و ظروف فلزی با درب قابل قفل شدن و دارای دستگیره فلزی نگهداری شوند.
۲- به منظور جلوگیری از خوردگی، محل نگهداری اسپری‌ها و افشانه‌ها باید دارای تهویه مطبوع و مسقف قرار گیرد.
۳- تهویه موضعی و عمومی مناسب باید انجام شود تا میزان مواجهه، در سطح کمتر از حدمجاز تماس شغلی حفظ شود.
۴- دمای محل جمع‌آوری و انبارش اسپری‌ها و افشانه‌ها باید کمتر از ۵۰ درجه سانتی‌گراد باشد تا از انفجار احتمالی جلوگیری گردد.
۵- اسپری‌ها و افشانه‌ها نباید له، سوراخ و یا تخلیه شوند.
۶- از علامت هشدار با متن "استعمال دخانیات ممنوع" و "روشن کردن آتش ممنوع" باید استفاده شود.
۷- دور از تابش نور خورشید، گرمای زیاد، جرقه، شعله و سایر منابع احتراق نگهداری شود.

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

اسپری‌ها و افشانه‌ها باید دورتر از رنگها و براق‌کننده‌ها نگهداری شوند.

الزامات جابجایی

اسپری‌ها و افشانه‌ها نباید له، سوراخ و یا تخلیه شوند. مسئولین جمع‌آوری و دریافت، باید بر روی مخازن حاوی اسپری‌ها و افشانه‌ها برچسبی بچسبانند تا طبقه خطر آن مشخص باشد. درب مخازن حاوی اسپری‌ها و افشانه‌ها باید بسته شود و هر زمانکه کاملاً پر شد از وسیله نقلیه و یا غرف جمع‌آوری خارج شود.

روش دفع نهایی

روش دفع اسپری‌ها و افشانه‌ها به ترتیب اولویت، بازیافت، زباله‌سوزی یا در مراکز دفن پسماند ویژه دفن شوند.

باتری‌ها

باتری‌های مورد اشاره در این شیوه‌نامه شامل کلیه باتری‌های خانگی قابل حمل نظیر باتری‌های قلیایی، کربن-روی(۹ ولت، قلمی، نیم قلمی، بزرگ C و D)، اکسید جیوه (دکمه‌ای یا ساعتی، مستطیلی و استوانه‌ای)، اکسید نقره و روی- هوا (باتری‌های دکمه‌ای یا ساعتی) ، لیتیومی (قلمی، نوع C، ساعتی یا دکمه‌ای، قابل شارژ است. که در وسایل خانه نظیر اسباب بازیها، گوشی‌ها، ریموت کنترل‌ها، لپ تاپ‌ها، ساعت‌ها، سمعک و ... مورد استفاده قرار می‌گیرد.

اقدامات الزامی

مستندسازی

۱- تهیه فهرستی از میزان باتری‌های موجود
۲- تعیین ظرفیت مجاز پذیرش باتری‌ها با درنظر گرفتن موجوی فعلی آنها
۳- ثبت نتایج بررسی مخازن نگهداری باتری‌ها و همچنین بررسی سایر پسماندهای درون وسیله نقلیه و یا غرف جمع‌آوری به منظور جلوگیری از ایجاد اتصال کوتاه

ذخیره‌سازی و انبارش

۱- نصب نوشته "فقط باتری‌های قابل حمل خانگی" یا "باتری‌های خودرو ممنوع است" در محل جمع‌آوری و ذخیره سازی
۲- برچسب گذاری بر روی مخازن جمع‌آوری و نگهداری باتری‌ها به منظور اطلاع از محتویات و خطرات احتمالی
۳- باتری‌ها به صورت کاملاً خشک و بدور از رطوبت نگهداری شوند.
۴- مخازن جمع‌آوری و نگهداری باتری‌ها باید نارسانا و دارای شرایط ذیل باشد:

الف) دارای قابلیت قفل شدن درب قابل قفل شدن و درب یکپارچه باشد و در قسمت فوقانی آن دریچه‌ای برای دریافت باتری داشته باشد. این کار هم باعث تهویه شده و هم از ورودآب باران به داخل مخزن جمع‌آوری جلوگیری می کند.

ب) حفره تعبیه شده در بالای مخزن طوری طراحی شود که امکان ورود اشیای دیگر و یا خارج کردن باتری وجود نداشته باشد.

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

مخازن ذخیره‌سازی باتری‌ها باید با فاصله نسبت به رنگ‌ها و روغن‌ها قرار گیرند.

الزامات جابجایی

باتری‌ها نباید دور انداخته شده، ضربه خورده و یا دو سر آن به یکدیگر وصل شوند.

روش دفع نهایی

بسته به نوع باتری باید بی خطرسازی، بازیافت، زباله‌سوزی و یا در مراکز دفن پسماند ویژه دفن شوند.

مواد شیمیایی خانگی

مواد شیمیایی خانگی در این شیوه‌نامه به طیف وسیعی از مواد شیمیایی خانگی و باغی اتلاق می‌شوند که می‌توانند درظروف خالی یا پر وجود داشته باش که شامل موارد ذیل می‌باشند:

مواد شیمیایی خانگی سمی: شامل آفت‌کشها (علف‌کش‌ها، حشره‌کش‌ها و قارچکشها)، از بین برنده‌های علف هرز، داروهای تاریخ مصرف گذشته، دماسنج‌های قدیمی حاوی جیوه و مواد شیمیایی مورد استفاده برای اصلاح چمن‌ها و همچنین ترکیبات با سمیت کمتر نظیرشوینده‌ها، گندزداها و پاک‌کننده‌های سطوح هستند.

مواد شیمیایی خانگی خورنده: شامل سفیدکننده‌های کلره، پراکسیدها، هیپوکلریت‌ها و بعضی از انواع کودها (که با آزاد کردن اکسیژن منجر به وقوع حریق میشوند).

مواد شیمیایی خانگی قابل اشتعال: شامل حلال‌هایی نظیر استون (در ناخن پاککن)، بعضی از جرمگیرهای لوله‌ها و مجاری فاضلاب، بعضی از تمیزکننده‌های سطوح و مبلها و الکلهای موجود در داروهای بیهوشی.

مستندسازی

از آنجا که کودها، سفیدکننده ها و آفت‌کش‌ها می‌توانند ناپایدار باشند، مواد شیمیایی خانگی و باغی باید به طور روزانه بررسی شوند. کارکنان مراکزجمع‌آوری و نگهداری باید نسبت به ثبت اطلاعات زیر اقدام نمایند:

۱- تهیه فهرست موجودی فعلی مواد شیمیایی خانگی در غرفه جمع‌آوری و انبار اپلیکیشن‌های جمع‌آوری به منظور تخلیه سریع و اجتناب از انبارش طولانی مدت این دسته از پسماندها.
۲- تهیه چک لیست ایمنی مرتبط با هریک از پسماندها
۳- نام مواد شیمیایی

۴- ثبت تاریخ تحویل گرفتن پسماند مربوطه و در صورت امکان، اطاعات تماس فردی که این مواد را تحویـل داده است.
۵- ثبت نتایج مربوط به بازرسی‌ها روزانه به منظور پایش نشت احتمالی
۶- ثبت نتایج بازرسی‌های منظم مخازن ذخیره‌سازی از نظر سالم بودن و واژگون نشدن ظروف حاوی مواد شیمیایی

ذخیره‌سازی و انبارش

بهترین حالت برای ذخیره‌سازی مواد شیمیایی خانگی، ایجاد یک مخزن بزرگ دارای چند بخش و مخزن داخلی برای نگهداری جداگانه و بدون تماس مواد شیمیایی خورنده، قابل اشتعال، سمی و غیره است.

هر مخزنی که قرار است برای ذخیره‌سازی این مواد مورد استفاده قرار گیـرد بایـد دارای ویژگی‌های زیر باشد:

۱. دارای درب قفل شونده که در تمام مدت طول روز قفل باشد.
۲. در زیر مخزن باید ظروفی به حداقل ظرفیت ۲۷/۵ لیتر برای جمع‌آوری مواد شیمیایی نشت کرده تعبیه گردد.
۳. ظروف جمع آوری مواد نشت کرده باید از یکدیگر جدا باشد تا از اختلاط مواد شیمیایی مختلف با یکدیگر اجتناب شود.
۴. روشنایی محل استقرار مخازن باید دارای روشنایی کافی و ایمن باشد.
۵. بین مخازن حاوی پسماندهای شیمیایی مختلف، دیوار ضد حریق فلزی نصب گردد تا از گسترش آتش جلوگیری گردد.
۶. ظروف حاوی پسماندهای شیمیایی باید به صورت قفسه‌بندی شده و ایستاده نگهداری شوند تا از افتادن آن‌ها و ایجاد نشت احتمالی جلوگیری گردد.
۷. تهویه محل مناسب باشد تا از تجمع بخارات جلوگیری شود.
۸. مخازن جمع‌آوری و نگهداری باید برچسب گذاری شده و محتویات آن بر روی برچسب درج گردد.
۹. کیتهای جذب نشت مواد شیمیایی که حاوی مقدار کـافی از مـاده جـاذب باشـد در محـل تعبیه شود.
۱۰. ظروف مواد شیمیایی حاوی مواد جامد (مانند مواد شیمیایی به صورت پودر یا قرص) و ظروف حاوی مواد شیمیایی مایع بصورت جداگانه و مجزا از یکدیگر قرار گیرند. ظروف مواد شیمیایی حاوی مواد جامد در طبقه بالا قفسه‌ها و ظروف حاوی مواد شیمیایی مایع در طبقات پایین قفسه‌ها ذخیره گردد تا در صورت افتادن هریک از ظروف اختلاط صورت نگیرد.
۱۱. مواد شیمیایی در داخل ظروف اصلی خود نگهداری گردد و از جابجایی محتویات به ظروف دیگر خودداری شود.
۱۲. از مخازنی با درب محکم استفاده گردد چراکه بعضی از عوامل اکسیدکننده وقتی بـا آب تمـاس پیدا کنند گرما تولید کرده و منجر به شل شدن درب مخازن میگردند.
۱۳. برای ذخیره‌سازی داروها از مخازن مناسب با درب محکم که سوراخ کـوچکی بـر روی آنهـا قـراردارد استفاده شود تا از برداشته شدن و سرقت آنها جلوگیری شود. (مخازن یک طرفه).

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

۱. مواد شیمیایی کم‌خطر نظیر شوینده‌ها و ظروف حاوی پودرهای شستشو را میتوان همراه با هم در یـک مخزن مناسب و دارای درب محکم نگهداری گردد.
۲. مواد شیمیایی پرخطر نظیر مواد خورنده، سمی، قابل اشتعال یا اکسیدکننده باید بـر اسـاس طبقات خطر از یکدیگر جداسازی شوند.

۳. حداقل الزامات لازم جهت جداسازی مواد شیمیایی مختلف، جمع‌آوری و نگهداری ظروف حاوی پسماندهای شیمیایی خانگی در ۴ دسته مجزای خورنده، اکسیدکننده، قابل اشتعال و سایر پسماندها در ظروف قابل قفل نمودن است.
۴. خطرناک‌ترین بخش از پسماندهای شیمیایی خانگی شامل اکسیدکننده‌های قوی نظیر سفیدکننده‌ها، پراکسیدها و برخی از کودهای شیمیایی هستند که باید در قفسه‌هایی مجزا و ایمن نگهداری شوند.
۵. ترکیبات سمی غیرواکنشگر نظیر آفتکشها (علف‌کش‌ها، حشره‌کش‌ها، قارچ‌کش‌ها) باید دور از عوامل اکسیدکننده نگهداری شود.

الزامات جابجایی

۱. هنگام جابجایی مواد شیمیایی خانگی باید نهایت دقت صورت گیرد تا از نشت و مخلوط شدن انواع پسماندها جلوگیری شود.
۲. برای ذخیره‌سازی موادی که از ظرف‌های شکسته یا دارای نشت، خارج می‌شوند باید از مخازن استاندارد پلاستیکی با ضخامت بالا و مناسب با درپوش‌های پیچی استفاده نمود.

روش دفع نهایی

داروهای تاریخ مصرف گذشته: پیش بینی تمهیدات لازم جهت تحویل دارو های تاریخ مصرف گذشته به غرف و یا مجریان بخش خصوصی دارای مجوز جمع‌آوری هوشمند پسماندو دفع بر اساس ضوابط دفع پسماندها ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست صورت گیرد.

ظروف حاوی کود و سموم: بر اساس روشی که از سوی وزارت جهاد کشاورزی با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و اعلام می‌گردد، مدیریت شود (موضوع ماده (۱۲) ضوابط و روشهای مدیریت اجرایی پسماندهای کشاورزی مصوب سال ۱۳۸۹).

ظروف حاوی مواد شوینده: شستشوی ظروف و بازیافت

ظروف حاوی مواد شیمیایی پرخطر نظیر مواد خورنده، قابل اشتعال یا اکسیدکننده: شستشوی ظروف با رعایت نکات ایمنی و متناسب با ماده داخل ظرف و بازیافت.

محتویات ظروف حاوی مواد شیمیایی خانگی: در صورتی که باقی مانده مواد شیمیایی در ظروف بیش از ۱٪ حجم کل ظرف بوده و مطابق با دستور العمل "تعیین حدود تبدیل پسماندهای ویژه و عادی به یکدیگر" در دسته پسماندهای ویژه (الف) گیرند باید پیش از دفن در یک مرکز دفن ویژه (درجه سه) به روش مناسب پیش تصفیه گردد. پسماندهای شیمیایی طبقه‌بندی شده در دسته پسماندهای ویژه (ب) بدون نیاز پیش تصفیه قابل دفن در محل‌های دفن ویژه (درجه سه) قابل دفن است.

لامپ‌های فلورسنت

لامپ‌های لوله‌ای و لامپ‌های فلورسنت کم مصرف در این شیوه‌نامه به لامپ‌های فلورسنتی و یا کم مصرف حاوی سدیم و جیوه و در برخی موارد، سرب، کادمیوم و سایر فلزات سنگین هستند، اتلاق می‌شود.

مستندسازی

کارکنان جمع‌آوری اپلیکیشن‌ها و غرفه‌ها باید اطلاعات زیر را درباره لامپ‌های مهتابی و لامپ‌های کم‌مصرف فلورسنت ، مستندسازی و نگهداری کنند:

۱. ثبت نتایج بازرسی‌های روزانه ترک‌ها و شکستگی‌های احتمالی مخازن حاوی این لامپ‌ها واطمینان از سالم بودن مخازن.
۲. تهیه فهرستی از موجودی فعلی این پسماندها در محل جمع‌آوری برای تعیین ظرفیت خالی. هرگاه ظرفیت برای پذیرش این پسماندها تکمیل شد باید بلافاصله نسبت به خروج آن‌ها از محل جمع‌آوری اقدام گردد.

ذخیره‌سازی و انبارش

۱. لامپ‌های مهتابی و سایر لامپ‌های کم‌مصرف فلورسنتی باید با دقت جابجا شوند و در مخزن محکم و دارای درب نگهداری شوند.
۲. بر روی مخازن حاوی این لامپ‌ها باید عبارت "حاوی مواد شکستنی و خطرناک" درج شود.
۳. لامپ‌ها تا زمان مدیریت و دفع نهایی، بایدسالم و در مخازن نگهداری مناسب انبارش گردد.
۴. از ذخیره‌سازی لامپ‌ها در محلی خارج از مخازن مربوطه اکیداً خودداری گردد.
۵. لامپ‌های رشته‌ای معمولی و یا یا لامپ‌های LED سوخته، در دسته لامپ‌های فلورسنت کم مصرف قرار نگرفته و نباید توسط غرفه‌ها و اپلیکیشن‌های موضوع این شیوه‌نامه جمع‌آوری گردد.

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

محل نگهداری و انبارش لامپ‌ها باید با محل نگهداری مواد شیمیایی خانگی و همچنین کپسول آتش‌نشانی فاصله داشته باشد.

الزامات جابجایی

۱. لامپ‌ها باید با دقت جابجا شوند تا از شکستگی آن‌ها جلوگیری شود.

روش دفع نهایی

لامپ‌های فلورسنتی باید توسط شرکت‌های مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست امحاء و پسماند تولیدی در مراکز دفن مورد تأیید این سازمان دفع شود.

پسماندهای تیز و برنده ناشی از مراقبت‌های پزشکی و بهداشتی

پسماندهای تیز و برنده ناشی از مراقبت‌های پزشکی و بهداشتی در این شیوه‌نامه به پسماندهای تیز و برنده‌ای اتلاق می‌شود که بواسطه مراقبت‌های معمول پزشکی و بهداشتی در داخل منزل ایجاد می‌گردد. (موضوع ماده بند «ث» ماده (۲)«ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته» مصوب سال ۱۳۸۶کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست). سوزن و سرنگ تزریق، دستگاه (set) آنفوزیون، تیغه چاقو، چاقو، تیغ، شیشه‌های شکسته تزریق نمونه‌هایی ازاین دسته از پسماندها هستند.

مستندسازی

۱. کارکنان غرف و یا مجریان بخش خصوصی دارای مجوز جمع‌آوری هوشمند پسماند (اپلیکیشن‌های جمع‌آوری) ظروف Safety Box موظف به ثبت مشخصات فردی و محل سکونت تحویل دهنده و تاریخ تحویل این ظروف به غرفه دریافت و یا اپلیکیشن‌های جمع‌آوری هستند.

۲. کارکنان غرف و یا مجریان بخش خصوصی دارای مجوز جمع‌آوری هوشمند پسماند (اپلیکیشن‌های جمع‌آوری) موظفند آمار پسماندهای تیز و برنده دریافتی خود را به صورت روزانه ثبت نمایند.

ذخیره‌سازی و انبارش

۱. در صورتی که از روش اتوکلاو برای تصفیه پسماند استفاده می‌شود لازم است Safety Box قابل اتوکلاو کردن باشد.

۲. مطابق با ماده (۲۲) «ضوابط و روش های مدیریت اجرایی پسماندهای پزشکی و پسماندهای وابسته» کلیه پسماندهای تیز و برنده باید در ظروف ایمن (Safety Box) جمع‌آوری و نگهداری شود که این ظروف باید دارای ویژگی‌های زیر باشند:

الف) به آسانی سوراخ یا پاره نشوند.

ب) بتوان به آسانی درب آن را بست و مهر و موم نمود.

پ) دهانه ظرف باید به اندازه‌ای باشد که بتوان پسماند را بدون اعمال فشار دست، در ظروف انداخت و خارج کردن آن‌ها از ظرف ممکن نباشد.

ت) دیواره‌های ظرف نفوذناپذیر باشد و سیالات نتوانند از آن خارج شوند.

ث) پس از بستن درب، از عدم خروج مواد از آن اطمینان حاصل شود.

ج) حمل‌ونقل ظرف آسان و راحت باشد.

۳. از کیسه‌های پلاستیکی برای جمع‌آوری و نگهداری پسماندهای تیز و برنده استفاده نشود.

۴. ظروف جمع‌آوری پسماندهای تیز و برنده نیز نباید به وسیله هیچ دستگاهی متراکم شوند.

۵. ظروف با دیواره‌های سخت باید حداقل دارای ویژگی‌های زیر باشند:

الف) در برابر نشت، ضربه‌های معمولی و شکستگی و خوردگی مقاوم باشند.

ب) باید پس از هر بار استفاده بررسی و کنترل شوند تا از تمیز بودن، سالم بودن و عدم نشت اطمینان حاصل شود.

پ) ظروف معیوب نبایستی مورد استفاده مجدد قرار گیرند.

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

نگهداری ظروف ایمن (Safety Box) در مجاورت سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی منعی ندارد.

الزامات جابجایی

۱. جابه‌جایی، حمل‌ونقل و بارگیری بسته‌ها و ظروف باید به گونه‌ای صورت پذیرد که وضعیت بسته‌بندی و ظروف ثابت مانده و دچار نشت، پارگی، شکستگی و بیرون‌ریزی پسماند نشوند.

روش دفع نهایی

روش دفع مناسب و همچنین واحدهای مجاز دفع پسماندهای تیز و برنده ناشی از مراقبت‌های پزشکی و بهداشتی بر اساس ضوابط و شیوه نامه های دفع پسماندها ابلاغی سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می‌گردد.

محصولات مصرفی در تعمیرات و نگهداری خودرو

منظور از محصولات مصرفی در تعمیرات و نگهداری خودرو در این شیوه نامه روغن موتور، فیلترهای روغن مستعمل، مایعات ضد یخ حاوی ترکیبات خطرناک، روغن های ترمز و روغن های هیدرولیک است که بواسطه تعمیر خودروهای شخصی در منازل استفاده می شود.

روش دفع نهایی

۱. با توجه به جمع آوری متمرکز محصولات مصرفی در تعمیرات و نگهداری خودرو از تعمیرگاه ها و مراکز تعویض روغن در کشور در حال انجام است، مدیریت اجرایی پسماندهای عادی در محتوای آموزشی خود باید آگاهی رسانی لازم را نسبت به تحویل این دسته از پسماندها را به تعمیرگاه ها و مراکز تعویض روغن انجام دهد.

رنگ، رزین و حلال ها

اگرچه طی سالیان اخیر با تغییر فرمولاسیون رنگها و براق کننده ها، غلظت فلزات سنگین موجود درآنها کاهش یافته و با استفاده روز افزون از رنگهای پایه آب میزان کمتری از ترکیبات آلی فرار در این دسته از پسماندها استفاده می گردد، اما رنگ های قدیمی و حتی رنگ های جدید پتانسیل ایجاد آسیب یا آلودگی را دارند. پسماندهای رنگ، رزین و حلال ها در این شیوه نامه به رنگ، جوهر، چسبها، رزینهای حاوی ترکیبات خطرناک، حلال ها و رنگ، جوهر، چسب ها، رزین های حاوی سایر ترکیبات اتلاق می گردد.

مستندسازی

۱. ثبت گزارش بازرسیهای روزانه که شامل بررسی نشتها ظروف رنگ های ذخیره شده در داخل مخازن جمع آوری است. در فصول گرم سال به بازرسی های بیشتری نیاز است.
۲. تهیه فهرستی از مقادیر رنگها و چسبهای خطرناک موجود در محل جمع آوری و برنامه ریزی برای کاهش مقدار مواد انباشته شده.

ذخیره‌سازی و انبارش

۱. با توجه به اینکه تمام رنگها شامل خطرناک و غیر خطرناک دارای فرایندی مشابه جهت مدیریت هستند، می توان نسبت به جمع آوری همزمان این دسته از پسماندها اقدام نمود. اما باید توجه داشت که از ایجاد حجمی زیادی از رنگ ها در کنار یکدیگر اجتناب نمود.
۲. کارکنان غرف و یا اپلیکیشن های جمع آوری نباید با اختلاط پسماندهای رنگی خطرناک با سایر پسماندها، بر میزان پسماندهای خطرناک بیافزایند. در مورد رنگ ها، رزین ها و حلال ها اختلاط پسماندهای خطرناک با سایر پسماندها می تواند خطر بروز آتش سوزی را افزایش دهد.
۳. تمامی رنگ، رزین و حلال ها باید حتی المقدور در همان ظرف اولیه خودشان ذخیره سازی و تحویل داده شوند مگر اینکه ظرفشان دارای نشت و یا شکستگی باشد. در این صورت باید در ظرفهای جدید سازگار با رنگ ریخته شود.
۴. در محل نگهداری این پسماندها باید علائم هشداردهنده نظیر "مایع قابل اشتعال "، "استعمال دخانیات، ممنوع" و "آتش روشن نکنید" نصب گردد.

فاصله گذاری نسبت به سایر پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی

رنگهای پایه حلال، تینرها و حلال ها باید از محل نگهداری گازهای قابل اشتعال، افشانه ها و اسپری ها، ظروف ذخیره سازی باتریها و هر منبع با قابلیت اشتعال فاصله داشته باشد .

الزامات جابجایی

۱. در هنگام رنگ، رزین و حلال ها باید دقت شود تا این مواد بر روی زمین نریزد یا با هم مخلوط نشود.
۲. باید از اختلاط رنگهای خطرناک و غیرخطرناک تمهیدات لازم اندیشیده شود.

روش دفع نهایی

۱. پس از شستشوی ظروف حاوی رنگ های پایه آب و یا روغنی با حلال مناسب، ظروف فلزی قابلیت بازیافت دارند. ظروف پلاستیکی شسته شده حاوی رنگ های پایه آب قابلیت بازیافت را داشته امّا ظروف پلاستیکی حاوی رنگ های روغنی می بایست به روش زباله سوزی امحاء گردد.
۲. رنگ های مایع (خشک نشده) موجود در داخل ظروف رنگ: در صورتی که رنگ های پایه روغنی باقی مانده در ظروف بیش از ۱٪ حجم کل ظرف بوده و مطابق با دستور العمل "تعیین حدود تبدیل پسماندهای ویژه و عادی به یکدیگر" در دسته پسماندهای ویژه (الف) گرفته و باید پیش از دفن در یک مرکز دفن ویژه (درجه سه) به روش مناسب پیش تصفیه گردد.

در جداول ۱ و ۲ فاصله مخازن نگهداری پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی بر اساس نوع پسماند و نوع خطرزایی به نمایش در آمده است.

جدول ۱: فاصله انبارش پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی بر اساس طبقه خطر مواد شیمیایی

		گازهای قابل اشتعال	گازهای غیرسمی غیرقابل اشتعال	گازهای سمی	مایعات قابل اشتعال	جامدات قابل اشتعال	قابل احتراق بصورت مستقل	خطرناک در صورت اختلاط با آب	مایعات اکسیدکننده	پراکسیدهای آلی	مواد سمی	خورنده اسیدی	خورنده قلیایی	سایر
گازهای قابل اشتعال		X												X
گازهای غیرسمی و غیرقابل اشتعال			X			X		X	X		X			X
گازهای سمی				X					X		X			X
مایعات قابل اشتعال					X									X
جامدات قابل اشتعال			X			X						X	X	X
قابل احتراق بصورت مستقل							X							X
خطرناک در صورت اختلاط با آب			X					X			X	X	X	X
مایعات اکسیدکننده			X	X					X					X
پراکسیدهای آلی										X				X
مواد سمی			X	X				X			X	X	X	X
خورنده (اسیدی)						X		X			X	X		X
خورنده (قلیایی)						X		X			X		X	X
سایر		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

X نیاز به جداسازی ندارد

۳ متر فاصله/دیوار آجری/ قفسه و کابینت مجزا

۶ متر فاصله/دیوار آجری/ قفسه و کابینت مجزا

در ساختمانی مجزا نگهداری شود

جدول ۲: فاصله مخازن محل ها و مخازن جمع‌آوری پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی بر اساس هر یک از اقلام

پسماندهای جزء ویژه پسماند عادی	افشانه های و اسپری ها	باتری های خانگی	مواد شیمیایی باغی نظیر سموم	مواد شیمیایی خانگی	محصولات مصرفی در تعمیرات و نگهداری خودرو	رنگ، رزین و حلال ها	پسماندهای تیز و برنده ناشی از مراقبت‌های پزشکی و بهداشتی	لامپ‌های فلورسنت	پسماندهای عادی قابل اشتعال نظیر کاغذ و پارچه
افشانه های و اسپری ها									
باتری های خانگی									
مواد شیمیایی باغی نظیر سموم									
مواد شیمیایی خانگی									
محصولات مصرفی در تعمیرات و نگهداری خودرو									
رنگ، رزین و حلال ها									
پسماندهای تیز و برنده ناشی از مراقبت‌های پزشکی و بهداشتی									
لامپ‌های فلورسنت									
پسماندهای عادی قابل اشتعال نظیر کاغذ و پارچه									

رنگ سبز	**نیاز به رعایت فاصله بین مخازن نگهداری وجود ندارد.**
رنگ زرد	**نیاز به فاصله گذاری ۳ متری/دیوار آجری/کابینت و قفسه مجزا**
رنگ قرمز	**نیاز به فاصله گذاری ۶ متری/دیوار آجری/کابینت و قفسه مجزا**
رنگ آبی	**با توجه به امکان وجود مواد شیمیایی مختلف در ساختار این دسته از پسماندها رجوع شود به جدول شماره ۱**